

לזכרם

הירשמו להרצאה מקוונת

ד"ר אמנון פרידברג ז"ל – האקדמיה ללשון העברית מביעה צער עמוק על מותו של ד"ר אמנון פרידברג, מגדולי חוקרי החרקים בישראל וחבר הוועדה לזואולוגיה של האקדמיה ללשון העברית.

דברים לזכרו

יהושע קנז ז"ל – הסופר והמתרגם יהושע קנז הלך לעולמו. קנז פרסם במשך עשרות שנים רומנים, נובלות וסיפורים קצרים. הוא היטיב לתאר את גיבוריו במלאכת מחשבת של מילים, פרטים קטנים ואנושיות פשוטה.

דברים לזכרו

במסגרת סדרת הרצאות המקוונות שלנו אתם מוזמנים להירשם להרצאתה של תמר קציר מן המזכירות המדעית שלנו:

התנ"ך, העברית ואנחנו – בעיות בהבנת המקרא

עד כמה העברית שלנו היום קרובה ללשון המקראית? האם אנחנו מבינים את המילים שבתנ"ך? האם הגמד שלנו הוא הגמד של יחזקאל והאם השמיכה שלנו היא השמיכה של יעל? ומה אם לפעמים רק נדמה לנו שאנחנו מבינים?

המועד: יום שני ג' בכסלו תשפ"א (19 בנובמבר 2020)
שעה 19:00.

[לפרטים ולהרשמה](#)

רבים פונים אלינו בשאלה מה נכון:

- סעיף 2 בחוק או סעיף 2 לחוק?
- מומחית במחשבים או מומחית למחשבים?
- תרופה אחת ביום או תרופה אחת ליום?

תשובתנו ששתי מילות היחס ב ו-ל מתאימות בכל הדוגמאות האלה. ואף על פי שמילות היחס ב ו-ל שונות זו מזו – במקרים האלה ובמקרים נוספים הן מתחלפות זו בזו ללא הבדל של ממש במשמעות.

לפירוט הדברים

מהמורה ומהמורות בחולם (מלא), ולא "מהמורה" ו"מהמורות" בשורוק.

מהמורה היא מילה יחידאית בתנ"ך ובאה רק בצורת הרבים: "ימוטו (ימיטו) עליהם גחלים באש יפלם במהמורות בל יקומו" (תהלים קמ, יא). צורת היחיד שהתקבעה בלשוננו היא הצורה בסיומת ךָּה.

מדוע רוב הדוברים הוגים את המילה בשורוק? מהמורה שייכת לקבוצת שמות עצם מצומצמת בתחילית מ־ ובסיומת ךָּה: מיעוטם באים בחולם והאחרים באים בשורוק. עם אלו נמנים מהלומה המקראית ומהדורה המחודשת על פי הארמית, שמזכירים בצלילם את מהמורה – ומכאן כנראה להגייה "מהמורה".

להרחבה

מה הגרסה הנכונה של הביטוי? מטבעות לשון
שגורים זוכים לעיתים לגרסאות שונות ואף משונות בלשון המתפתחת. בחרו בגרסה הנכונה לדעתכם ותגלו אם אתם מכירים את המטבע בצורתו המקורית.
לחידון

מה פירוש המטבע ומה מקורו? מה פירוש הביטוי? מה מקור המטבע? מה נרדף ומה מנוגד?
בחנו את ידיעותיכם בארנק המטבעות של לשוננו.

מטבעות מסתתרים – זהו את מטבע הלשון המסתתר מאחורי האזור.
לחידון

בארכיון האקדמיה מצאנו מכתב שנכתב בעקבות השידור הראשון של הטלוויזיה הישראלית: מצעד צה"ל ביום העצמאות תשכ"ח (1968) – כשנה לאחר מלחמת ששת הימים.

ד"ר ראובן סיוון – לימים חבר האקדמיה ללשון העברית, שכיהן באותן השנים כקצין העיתונות וההסברה של משרד החינוך והתרבות – צפה אף הוא בשידור. וכך עלה על דעתו שהטלוויזיה עשויה להיות כלי יעיל להנחלת העברית התקנית. הוא מיהר לשלוח מכתב לחיים יבין, "מר טלוויזיה", בבקשה להפיץ באפיק התקשורת החדש את כללי הכתיב המלא הרשמי שחודשו אז, ואף הדגיש לפניו מה החלופה העברית התקנית ל"סוויץ".

לעיון במסמך

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

